

Упутство за проверу квалитета апликативног софтвера ИКС за игре на срећу преко средстава електронске комуникације

Q3-120-026

Обавезна примена од:
28.05.2021.

ОД О Б Р А В А :

ДИРЕКТОР

ПУКОВНИК

др Бојан Павковић, дипл. инж.

С А Д Р Ж А Ј

страна

1.	ПРЕДМЕТ УПУТСТВА.....	2
2.	ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ.....	2
3.	ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ	2
3.1.	Термини и дефиниције.....	2
3.2.	Скраћенице	3
4.	ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА	3
5.	ВЕРИФИКАЦИЈА КВАЛИТЕТА СОФТВЕРА ЗА ИГРЕ НА СРЕЋУ	4
5.1.	Софтвер набављен од акредитованог произвођача	4
5.2.	Софтвер развијен од стране приређивача	5
5.2.	Контролни софтвер.....	5
5.2.1.	Измена података	6
6.	ПРЕГЛЕД ЗАПИСА	6
7.	ОДГОВОРНОСТИ И ОВЛАШЋЕЊА.....	6

ПРИЛОЗИ

Прилог1:	Образац Q4-120-022 - Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације - набављена на тржишту.....	7
Прилог2:	Образац Q4-120-023 - Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације – самостално креиране	9

Издање број: 2	Број измена				Ознака копије:
Укупно страна: 10	1				
Прво издање: 02.06.2014.					

1. ПРЕДМЕТ УПУТСТВА

Овим упутством се дефинише поступак за процену квалитета апликативног софтвера ИКС за игре на срећу преко средстава електронске комуникације, а који је креиран од стране приређивача, или је купљен од акредитоване софтверске куће. Документ је настао ревизијом документа Q3-120-026 Упутство за проверу квалитета софтвера за игре на срећу, од 02.06.2014.год.

Игре на срећу за које се врши провера исправности су:

- BlackJack,
- Амерички рулет,
- Француски рулет,
- Vassarat,
- Craps,
- Draw poker,
- Texas Hold'em poker,
- Ultimate Texas Hold'em,
- Caribbean karo poker,
- Casino stud poker,
- Caribbean 7 stud poker,
- Omaha poker,
- Three card poker,
- Let it ride poker,
- Sic Bo,
- Money Wheel,
- Punto Banco,
- Српско руски рулет,
- Игре на срећу које се приређују на аутоматима,
- Игре клађања.

Било које друге електронске игре на срећу такође подлежу провери исправности по овом упутству.

2. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Упутство се примењује у процесу провере квалитета апликативног софтвера ИКС за игре на срећу преко средстава електронске комуникације које користи приређивач у току игара на срећу, без обзира да ли је софтвер набављен на тржишту или сопствено развијен. Примена упутства је обавезна за сва правна и физичка лица која су на било који начин укључена у процес провере испуњености техничких и функционалних карактеристика опреме за приређивање игара на срећу путем средстава електронске комуникације.

3. ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

3.1. Термини и дефиниције

Лабораторија: је лабораторија за проверу испуњености информатичких карактеристика опреме за приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације.

Приређивач: је организатор игара на срећу путем средстава електронске комуникације.

Апликативни софтвер: је програм који је дизајниран за помоћ корисницима при извршавању неког задатка.

Тестирање: је процес реализације програма са специфичном намером проналажења грешака пре испоруке до крајњег корисника.

Платформа: је пакет софтверских подсистема.

Трансакционо програмирање: је извршавање скупа нареби по принципу „све или ништа“. Уколико се из било ког разлога прекине извршавање програма у току извршавања трансакционог блока, биће поништен резултат већ извршених наредби.

Хардвер: је колекција физичких елемената уграђених у рачунарски систем (нпр. монитор, тастатура, миш, процесор...).

Log датотека: Датотека која садржи информације о свим активностима корисника софтвера.

3.2. Скраћенице

ИКС: Информационо комуникациони систем за приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације,

КПКС: Контролор за проверу квалитета софтвера,

УИС: Управа за игре на срећу,

КПБП: Контролор за проверу безбедности података ИКС за игре на срећу – клађење,

КИУИКС: Контролор испуњености техничких и функционалних услова ИКС за игре на срећу – клађење,

КАСХ: Контролор за проверу апликативног и системског софтвера и хардвера,

VPN: Virtual private network (Виртуелна приватна мрежа) - приватна комуникациона мрежа која омогућава корисницима да преко јавне мреже одржавају заштићену комуникацију,

ДСМЖ: Документи система менаџмента квалитетом.

4. ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

- Закон о играма на срећу - Сл. гласник РС бр.18/2020,
- Закон о информационој безбедности – Сл. гласник РС бр.6/2016, 94/2017 и 77/2019,
- ПРАВИЛНИК (П1) о информационо-комуникационом систему за приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације – Сл. гласник РС 152/2020,
- ПРАВИЛНИК (П2) о начину вођења базе података о лицима која су остварила добитак код приређивача игара на срећу – Сл. гласник РС 152/2020,
- ПРАВИЛНИК (П3) о ближим условима за спровођење аудио и видео надзора, начину чувања документације и телесне заштите у играчници, спровођење видео надзора и чување документације у аутомат клубу, односно кладионици – Сл. гласник РС 152/2020,
- Q3-120-011 Упутство за проверу испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо комуникационог система за приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације,
- Q3-120-016 Упутство за проверу рачунарске мреже ИКС за приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације,
- Q3-120-021 Упутство за проверу квалитета системског софтвера и хардвера ИКС за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације,
- Q3-120-031 Упутство за проверу поступка регистрације и управљања налогом играча ИКС за игре на срећу преко средстава електронске комуникације,
- Q3-120-036 Упутство за проверу безбедности информација у ИКС за приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације,
- Q2-080-001 Процедура за преиспитивање захтева, дефинисање понуде и уговарање услуга,

- Q1-001-001 Пословник о квалитету Војнотехничког института,
- SRPS ISO 9001:2015 Системи менаџмента квалитетом - Захтеви,
- SRPS ISO/IEC TR 12182:2016 Системски и софтверски инжењеринг – Оквир за категоризацију ИТ система и софтвера и упутство за коришћење,
- SRPS ISO/IEC/IEEE 12207:2020 Системски и софтверски инжењеринг-Процеси животног циклуса софтвера,
- SRPS ISO / IEC 17025:2011 Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање,
- SRPS ISO/IEC/IEEE 24748-3:2021 Системски и софтверски инжењеринг – Менаџмент животног циклусом – Део 3: Упутство за примену ISO/IEC 12207,
- SRPS ISO/IEC IEEE 15939:2018 Системски и софтверски инжењеринг-Процеси мерења,
- SRPS ISO/IEC 27000 - Информационе технологије — Технике безбедности — Системи менаџмента безбедношћу информација
- SRPS ISO/IEC 27001:2018 Информационе технологије-Технике безбедности-Системи менаџмента безбедношћу информација-Преглед и речник,
- SRPS ISO/IEC 25040 (ен), Системски и софтверски инжењеринг – Захтеви за квалитет и вредновање система и софтвера (SQuaRE) – Процес вредновања,
- SRPS ISO/IEC 25010 (ен), Системски и софтверски инжењеринг – Захтеви за квалитет и вредновање система и софтвера (SQuaRE) – Модели квалитета система и софтвера,
- SRPS EN 55014-2: 2015 – захтеви за електричне апарате за домаћинство, електричне алате и сличне уређаје – Део 2: Имуност

5. ВЕРИФИКАЦИЈА КВАЛИТЕТА СОФТВЕРА ЗА ИГРЕ НА СРЕЋУ

Лабораторија врши верификацију елемената квалитета за:

- Софтвер набављен од акредитованог произвођача, и
- Софтвер развијен од стране приређивача.

5.1. Софтвер набављен од акредитованог произвођача

За сваки легално набављен-купљен софтвер, од акредитованог произвођача, потребно је доставити Лабораторији, према обрасцу Q4-120-022, следеће податке:

- Број купопродајног уговора,
- Број лиценци,
- Период важења лиценци,
- Врста лиценци,
- Број и ознака рачунара на којима су инсталирани,
- Списак расположиве документације за софтвер,
- Називе фирми које одржавају софтвер,
- Имена овлашћених лица која су одговорна за одређене нивое одржавања софтвера,

Поред наведеног, приређивач треба да достави Лабораторији и следеће документе:

- Оверену копију купопродајног уговора за софтвере,
- Изјаву да инсталирани софтвер по броју лиценци и верзији је идентичан онима наведеним у уговору (или евентуално његовом анексу),
- Упутства за кориснике,
- Упутства за одржавање софтвера,

- Писани доказ од произвођача софтвера о испуњењу стандарда квалитета софтвера, односно пројектних захтева, у којем су наведени:
 - Стандарди и математички или неки други модели по којима је пројектован софтвер,
 - Стандарди по којима је вршена провера квалитета софтвера,
 - Овлашћено тело које је верификовало квалитет софтвера,
 - Права приређивача у случају откривања неправилности софтвера у току његове експлоатације.

5.2. Софтвер креиран од стране приређивача (произвођача)

У овом случају приређивач, према обрасцу Q4-120-023, доставља Лабораторији следеће податке:

- Имена лица која су креирала пројектне захтеве за софтвер,
- Број одлуке овлашћеног лица или организационе јединице приређивача које је дало сагласност за израду софтвера на основу прихваћених пројектних захтева,
- Имена пројектаната – дизајнера софтвера,
- Број уговора (или неког другог валидног документа) којим се потврђује легалност софтверских алата који су служили за развој сопственог софтвера,
- Период важења лиценци тих алата,
- Број и локација рачунара на којима је инсталиран сопствено развијени софтвер,
- Имена лица која су овлашћена за одржавање софтвера,
- Најкраћи период ревизије сопствено развијеног софтвера,
- Списак стандарда по којима је пројектован – развијен софтвер,
- Списак стандарда по којима је вршена провера квалитета софтвера,
- Ознака и назив плана тестирања софтвера,
- Ознака и назив описа тестирања софтвера,
- Ознака и назив извештаја о тестирању софтвера,
- Ознака акта којим је овлашћено лице дало сагласност за употребу сопствено развијеног софтвера,
- Списак корисничке документације.

Поред наведених података, приређивач доставља Лабораторији и следеће документе:

- Пројектне захтеве за израду софтвера,
- Одлуку (решење) о изради софтвера,
- Модел података са коришћеним алгоритмом (математички или неки други),
- План тестирања софтвера,
- Опис тестирања софтвера,
- Извештаје о тестирању софтвера,
- Корисничка упутства,
- Речник фраза и израза,
- Упутства за одржавање софтвера,
- Решење (сагласност) о увођењу софтвера у експлоатацију,
- Изворни (source) код софтвера,

Лабораторија, у складу са стандардима, проверава квалитет софтвера развијеног од стране приређивача.

5.3. Контролни софтвер

Контролни софтвер подразумева да се:

- Log датотеке чувају 90 (деведесет) дана.

- За аутентификацију компоненти морају укључити све компоненте које могу да утичу на исход игре или на операције система.
- Компоненте софтвера укључују, али нису ограничене на извршне библиотеке, конфигурационе датотеке игре или система, датотеке оперативног система, компоненте које контролишу систем извештавања и елементе базе података који утичу на исход игре.
- Било која његова компонента која није валидна у смислу функционисања, систем мора да спречи извршење или да деактивира компоненту, и мора аутоматски зауставити било какву функцију у вези са играма које се односе на ту компоненту.

5.4. Измена података

Систем неће дозволити промену било ког податка о налогу, извештавању или значајним догађајима без надзора.

У случају да су подаци промењени, следеће информације морају бити документоване:

- Информација која је промењена,
- Вредност податка пре измене,
- Вредност податка после измене,
- Време и датум промене,
- Особа које је обавила измене.

5.5. Системски сат

Систем мора имати интерни сат који одражава тренутни датум и време које ће се користити да обезбеди следеће :

- Временско праћење значајних догађаја,
- Референтни сат за извештавање,
- Временско праћење свих трансакција,
- Јасно видљив сат би требало да буде на располагању играчима у сваком тренутку,
- Употреба више система мерења времена мора бити синхронизирана.

6. ПРЕГЛЕД ЗАПИСА

Као резултат спроведених активности настају следећи записи:

- Образац Q4-120-022: Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације - набављена на тржишту (Прилог 1)
- Образац Q4-120-023: Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације – самостално креиране (Прилог 2)
- Извештај о извршеној провери испуњености информатичких карактеристика опреме за приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације, (Прилог 4, Упутство Q3-120-011)

7. ОДГОВОРНОСТИ И ОВЛАШЋЕЊА

За извођење појединих активности одговорна су лица која су одређена да учествују у спровођењу упутства. За контролу и примену овог упутства одговоран је КПКС.

Прилог 1

Изглед обрасца Q4-120-022: Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације - набављена на тржишту (Страна 1)

	ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРОВЕРУ ИСПУЊЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ И ФУНКЦИОНАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИРЕЂИВАЊЕ ИГАРА НА СРЕЋУ	страна 1/2
	Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације - набављена на тржишту	Q4-120-022

За сваки софтвер набављен-купљен на тржишту потребно је доставити следеће податке:

- Назив апликативног софтвера
- Број уговора
- Број лиценци
- Период важења лиценци
- Врста лиценци
- Списак расположиве документације за софтвер

ИНФОРМАТИВНО!

Прилог 1

Изглед обрасца Q4-120-022: Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације - набављена на тржишту (Страна 2)

Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације - набављена на тржишту	страна 2/2 Q4-120-122										
<p>7. Назив фирми које одржавају софтвер</p> <table border="1"><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr></table>											
<p>8. Имена овлашћених лица која су одговорна за одређене нивое одржавања софтвера</p> <table border="1"><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td> </td></tr></table>											
<p style="text-align: center;">ПОМОЋ ШТАМПАЈ</p>											

Изглед обрасца Q4-120-023: Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације – самостално креиране (Страна 1)

	ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРОВЕРУ ИСПУЊЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ И ФУНКЦИОНАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИРЕЂИВАЊЕ ИГАРА НА СРЕЋУ	страна 1/2
	Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације - самостално креиране	Q4-120-023

- Назив апликације за клађење:
- Име и презиме лица које је креирало пројектне захтеве за апликацију
- Број одлуке овлашћеног лица које је дало сагласност за израду апликације
- Имена пројектаната – дизајнера апликације
- Број уговора којим се потврђује легалност аплета за развој сопствене апликације
- Период важења лиценци тих аплета
- Број и локација рачунара на којима је инсталирана сопствено развијена апликац.
- Имена лица која су овлашћена за одржавање апликације
- Најмањи предвиђени период ревизије сопствено развијене апликације
- Списак стандарда по којима је пројектована – развијена апликација
- Списак стандарда по којима је вршена провера квалитета апликације
- Ознака и назив плана тестирања апликације
- Ознака и назив описа тестирања апликације

Прилог 2

Изглед обрасца Q4-120-023: Апликациј за игре на срећу преко средстава електронске комуникације – самостално креиране набављена (Страна 2)

Апликације за игре на срећу преко средстава електронске комуникације - самостално креиране	страна 2/2 Q4-120-023
<p>14. Ознака и назив извештаја о тестирању апликације</p> <input data-bbox="320 573 1358 622" type="text"/> <p>15. Ознака акта којим је овлашћено лице дало сагласност за употребу сопствено развијене апликације</p> <input data-bbox="320 696 1358 745" type="text"/> <p>16. Списак корисничке документације</p> <input data-bbox="320 790 1358 840" type="text"/> <input data-bbox="320 848 1358 898" type="text"/> <input data-bbox="320 907 1358 956" type="text"/> <input data-bbox="320 965 1358 1014" type="text"/> <input data-bbox="320 1023 1358 1072" type="text"/> <input data-bbox="320 1081 1358 1131" type="text"/> <input data-bbox="320 1140 1358 1189" type="text"/> <input data-bbox="320 1198 1358 1247" type="text"/> <input data-bbox="320 1256 1358 1305" type="text"/> <p style="text-align: center;">ИНФОРМАТИВНО!</p> <p style="text-align: center;"><input data-bbox="600 1928 751 1973" type="button" value="ПОМОЋ"/> <input data-bbox="855 1928 1007 1973" type="button" value="ШТАМПАЈ"/></p>	